

Vedr.: Høring over Strategisk miljøvurdering af forslag til den danske CAP-plan 2023-27

Landbrugsstyrelsen har den 1. september d.å. udsendt ovennævnte miljørapport og forslag til strategisk CAP- plan i offentlig høring, og i den forbindelse ønsker Danmarks Jægerforbund at give følgende bemærkninger:

Danmarks Jægerforbund er overordnet set positive, over CAP- planens sigte på understøtning af målsætningen om at fremme den grønne dagsorden for miljø, klima og natur, og finder det afgørende at CAP- planen leverer en reel forbedring af natur og biodiversitet i landbrugslandet. I særdeleshed for de tidligere så almindelige landbrugsfuglearter som vibe, agerhøne, sanglærke, bomlærke, stær og gulspurv som blev sat på rødlisten ved den seneste revision i 2019. Simplethen fordi deres bestande er voldsomt på retur, pga. mangel på levesteder i det stadigt mere intensiverede landbrug. I alt syv fuglearter, der er knyttet til egentlige omdriftsarealer, er nu rødlistede, og af dem er seks nye på listen. I alt 20 arter med tilknytning til agerlandet i bred forstand er i dag rødlistede, og heraf er mere end halvdelen (12) nyttilkomne ved seneste revision.

GLM krav 8

Indførsel af krav om udlægning af mindst 4 pct. ikke-produktive elementer på omdriftsarealer, kan medvirke til at skabe flere levesteder i landbrugslandet. Særligt på de landbrug der dyrkes meget intensivt og ikke i forvejen har udlagt markbræmmer, brak eller vildt og bivenlige tiltag.

Danmarks Jægerforbund opfordrer til, at der sikres den størst mulige effekt, og at fremtidige aktivitetskrav, slåningsfrister, krav til plantedække mv. tilpasses formålet om at forbedre biodiversitet i landbrugslandet. Danmarks Jægerforbund finder det særdeles positivt, at dette krav gælder for alle bedrifter uden undtagelser, fordi det sikrer et minimum af levesteder på alle landbrug. Danmarks Jægerforbund opfordrer til, at der indføres et reference år for støtteberettigede arealer fx 2021. Således landmænd ikke har incitament til at fjerne og opdyrke læhegn, markveje, skel og småbiotoper, der i dag ikke er en del af det støtteberettigede areal, inden reformen træder i kraft i 2023. For herefter at udlægge de samme arealer som ikke produktive arealer jævnfør GLM krav 8. Danmarks Jægerforbund skal endvidere beklage, at GLM 8 kravet ikke reelt sikrer 4 pct. af omdriftsarealet til levesteder i landbrugslandet, da både beskyttede GLM landskabelementer og vandløbsbræmmer (GLM krav 4) indgår i opfyldelsen.

Eco-schemes.

Med indførslen af eco-schemes lægges der op til at præmiere tiltag, der går udover minimumskravene. Derfor kan det undre, at flere ordninger potentielt har en del dødvægt fra landbrug, der blot skal fortsætte nuværende praksis. Desuden undrer Danmarks Jægerforbund sig over de relativt få mulige eco-schemes, hvor af flere ikke reelt er mulige at indgå i for alle landmænd.

Eco-schemes er oplagte at anvende og designe i overensstemmelse med tanken om naturintegration i landbrugslandet. Eftersom eco-schemes er 1-årige, er det vigtigt at designe dem, så de målrettes arter, der trives med høj dynamik, og derfor er

knyttet til agerland/omdriftsarealer, men som er i tilbagegang som følge af intensiveringen.

1. Økologisk arealstøtte:
har en positiv effekt for agerlandsarterne pga. krav om udegående dyr, der græsser både intensive fodergræsmarker og ekstensive græsarealer, samt dyrkning uden brug af pesticider. Men intensiv økologisk drift med gentagen mekanisk ukrudtsbekæmpelse, og intensive slætgræsmarker har en negativ effekt, som bør afbødes ved at sikre øget naturhensyn ved netop intensive økologiske dyrkningsmetoder, fx ved et højere krav om ikke produktive elementer på intensive økologiske arealer.
2. Miljø- og klimavenligt græs:
Mindre hyppig omlægning kan øge jordbundsfaunaen, men da der ikke stilles nogen krav til driften herudover, vil en forsat intensiv drift med slæt, startende i maj måned være negativt for jordrugende fugle, harekillinger og og rålam, og derfor ikke give nogen nævneværdig positiv effekt for vildtet. Et krav om senere slæt vil tilgodese dette. Yderligere vil effekten af dette eco-schemes begrænses af landmænd, der i forvejen praktiserer omlægning efter tre år eller mere. Det bør overvejes, om der kan stilles krav om længere omlægningsinterval.
3. Ekstensivering med slæt:
Er positivt for engfugle i ådalene, da det er medvirkende til fjernelse af næringsstoffer og forhindre tilgroning af lavbundsjordene. Der bør dog stilles krav til slættidspunkt, som ikke bør være før medio juli, pga. vildtets yngel.
4. Planteproduktion:
En øget diversitet i afgrøder er positiv, men flere af de nævnte afgrøder har meget høje behandlingsindeks for pesticider, hvilket der bør stilles krav til for at modtage supplerende støtte via dette eco-scheme. Ligeledes vil dette eco-scheme ikke give ekstra værdi for pengene, hos de landmænd der i forvejen dyrker de nævnte afgrøder.
5. Biodiversitet:
Det er yderst glædeligt med et eco-scheme målrettet biodiversitet, om end det har en meget begrænset økonomisk ramme, kan det være medvirkende til at skabe flere levesteder i landbrugslandet. Danmarks Jægerforbund mener, at dette eco-scheme bør målrettes specifikt mod rødlistede fugle i landbrugslandet. Der bør stilles særlige betingelser ved udlægning af slåningsbrak, under dette eco-scheme, som bør udlægges med naturlig fremspiring og ikke ved udsåning af kulturgræsser. Ligeledes bør slåningsperioden rykkes. Som Aarhus Universitet angiver i i rapport om "Biodiversitetsvirkemidler på danske landbrugs- og skovrejsningsarealer", bør slåning ligge i februar- marts måned, da denne periode er optimal i forhold både vildt og generel biodiversitet på arealerne. Der kan med fordel indføres et to årigt aktivitetskrav på slåningsbrak, som det kendes for blomster og bestøverbrak.
6. Målrettet regulering 2026-27:
Udlægning af store arealer med efterafgrøder betyder, at kun meget få marker ligger som stubmarker hen over vinteren. Urørte stubmarker udgør et værdifuldt levested for landbrugslandet fugle og pattedyr i efterår og vinterperioden. Ligeledes er der i nuværende regelsæt mulighed for at nedvisne eller jordbehandle efterafgrøder allerede fra den 20. oktober, og dermed forringe markens værdi som levested. Ved udlægning af efterafgrøder under eco-schemes, bør der stilles krav, som går videre end det almindelige regelsæt. Derfor foreslås det at efterafgrøderne skal ligge urørt frem til 1. marts.

Bruttoarealmodel

Den nye bruttoarealmodel giver en ny mulighed i værktøjskassen, og det er særdeles positivt, at der gives mulighed for 20 pct. af den enkelte mark uden landbrugsaktivitet. Danmarks Jægerforbund så gerne, at denne andel var langt højere. Ligesom det vil være oplagt at meget små marker fx under 1 ha kunne henlægge uden landbrugsaktivitet. Danmarks Jægerforbund er bekymrede over, om bruttoarealmodellen bliver en administrativ meget tung ordning i forhold til fx krav til indtegning, kontrol mv.

Landdistriktsordningerne

Landdistriktsordningerne har et relativt stort fokus på natur og biodiversitet, som også kædes sammen med klima og vandmiljø indsatser. Her er det afgørende for Danmarks Jægerforbund, at der særligt i forbindelse med de lysåbne arealer indtænkes målrettede indsatser, og sikres tilstrækkelige midler til den fremtidige pleje af arealerne. Her kunne man med fordel bruge erfaringerne omkring effektbaseret kontrolparametre fra LIFE IP Natureman projektet i Himmerland, som Landbrugsstyrelsen er partner i, hvor landmanden bliver kontrolleret på den naturværdi, der er opnået. Frem for om arealet er blevet slået eller afgræsset pr. 15. september.

Danmarks Jægerforbund bemærker, at tilskudsordningen N2000 biodiversitetsskov i nærværende CAP- plan fremstår i en forsimplet udgave i forhold til nuværende ordning, med kun to støtteberettigede aktiviteter mod tidligere fem. Danmarks Jægerforbund stiller sig uforstående over for fravalg af aktiviteterne naturlig vandstand, skovgræsning og rydning af uønsket opvækst.

Danmarks Jægerforbund er positive over den nye ordning ”Fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder”. Restaurering af ådale, genskabelse af naturlig hydrologi og vandløbsforhold, vil i sammen med målrettet pleje med afgræsning have potentiale til at genskabe de levesteder, som er forsvundet i takt med afvanding og intensiveret drift i ådalene.

Spørgsmål vedrørende høringsvaret eller ved behov for uddybende kommentarer, bedes rettet til chefkonsulent, Natur- og vildtpleje samt Landbrug, Jakob Bergmann Nielsen, Afdelingen for Rådgivning og Uddannelse. Telefon: 88 88 75 51/81 88 24 46. Mail: jbn@jaegerne.dk

Venlig hilsen
Danmarks Jægerforbund

Claus Lind Christensen
Formand

Direkte tlf. + 45 27 80 28 55
E-mail clc@jaegerne.dk